

Andrzej Źaki

Kraków - Wawel

Informator Archeologiczny : badania 1, 337-339

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

warstw było znacznie bogatsze. Wyróżniono warstwy związane z budową: zaprawę, glinę, ścinki drewna, piasek, a na najniższym poziomie fragmenty drewnianego "pomostu". W odległości 10 m na wschód od muru natrafiono na poziom użytkowy - dwie warstwy bruku kamiennego przedzielone warstwą gruzu ze spalenizną. Zalegały one nieco wyżej, niż zachowana górna część warstwy ciemno brunatnej w poprzednio badanych partiach oraz górna część murów. Bruki te z pewnością wytyczają poziomy wewnętrzny dziedzińca wkomponowanego w skrzydłową budowlę zamkową.

Z zabytków ruchomych wydobytych w trakcie eksploracji, przewagę stanowi ceramika i gwoździe. Ciekawszym zabytkiem jest denarek Kazimierza Jagiellończyka, znaleziony we wnętrzu budowli. W ubiegłym roku w obrębie międzymurza odkryto skarb podobnych monet w ilości ok. 80 szt.

Uzyskany materiał pozwala datować to stanowisko na XIV/
/XV w.

K R A K Ó W

patrz wcześnie średniowiecze

K R A K Ó W - Wawel

Państwowe Zbiory Sztuki i
Kierownictwo Odnowienia Zam-
ku Królewskiego na Wawelu

Badania prowadził doc. dr Andrzej Zaki, finansowały:
Państwowe Zbiory Sztuki i Kierownictwo Odnowienia Zamku Kró-
lewskiego na Wawelu.

Badania miały głównie charakter ratowniczy i konserwatorski.

ki. Prowadzono je w związku z licznymi pracami budowlanymi, energetycznymi itp. Szczególne nasilenie tych prac miało miejsce na dziedzińcu zewnętrznym, w piwnicach budynku nr 5, przy baszcie Złodziejskiej i w katedrze. Jedynie w niewielkim zakresie kontynuowano badania w rejonie przedromańskiego kościoła (kościół B) oraz prowadzono drobne eksploracje w katedrze (w pobliżu grobowca Władysława Łokietka) i na dziedzińcu arkadowym.

Ogółem przebadano 1235 m³ nawarstwień z czasów od wczesnego średniowiecza do nowożytnych. W trakcie badań ujawniono dalsze relikty drewnianej zabudowy i odcinek wału obronnego, pochodzące z okresu wczesnośredniowiecznego, a w katedrze natrafiono na nowy fragment muru romańskiego. W piwnicach północnego skrzydła budynku nr 5 odsłonięto dalszy ciąg XIII-wiecznej fosy wykutej w skale, wiążącej się z analogicznym odkryciem w pobliżu rotundy NMP, z czasów inkastelizacji górnej części wzgórza wawelskiego przez Konrada Mazowieckiego.

Ponadto odkryto szereg nowych reliktyw murów, niekiedy nieznanymi, pochodzących z doby późnego średniowiecza, renesansu i baroku oraz kamienne bruki. Odkrycia te stanowią znaczne uzupełnienia materiałów do rekonstrukcji poziomów użytkowych i topografii Wawelu w różnych wiekach. Uzupełnieniem ich są liczne zabytki ruchome: ułamki naczyń (korozaga), fragmenty płytek ceramicznych z polewą z wczesnego i późnego średniowiecza, przedmioty ceramiczne (grzechotka), żelazne i kościane, numizmaty itp., - pochodzące z warstw średniowiecznych i nowożytnych.

Na podkreślenie zasługują badania o charakterze konserwatorskim, które mają na celu opracowanie zabezpieczenia Smoczej

Jamy. Prowadzone były zespołowo z udziałem geologów pod kierunkiem doc. dra J. Strzeleckiego z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i doc. dra A. Woropinowa z Wyższej Szkoły Górniczej w Morawskiej Ostrawie. Do określenia głębokości występowania skały zastosowano metody elektryczno-oporową i sejsmiczną, uzyskując dane dla 160 badanych punktów. W uzupełnieniu, wykonano kilkanaście odwiertów dzięki którym poznano charakter występujących nawarstwień. Obie te metody znalazły zastosowanie do wyznaczenia zasięgu murów przedromańskiej budowli sakralnej (rotunda "B") i potwierdziły jedną z alternatyw rekonstruowanych tego obiektu. Warto dodać, że są to pierwsze w Polsce badania tego typu w odniesieniu do architektury, przy zastosowaniu obu metod.

K U R Ó W, pow. Nowy Sącz

Komisja Archeologiczna
Oddziału PAN w Krakowie

Badania prowadził: doc. dr Andrzej Zaki (współpraca Z. Taborowski i E. Beltowska), finansowała Komisja Archeologiczna Oddziału PAN w Krakowie.

Prace stanowiły kolejny etap badań systematycznych, podjętych w 1963 r. przez Komisję Archeologiczną Oddziału PAN w Krakowie.

Obiektami eksploracji były dwa nowo odkryte grodziska: I - na górze Zamkowej, które ujawniło dwie fazy osadnicze: "łużycką" i średniowieczną, oraz II - na urwistym brzegu Dunajca (dziś nad jeziorem Rożnowskim) gdzie nie znaleziono dotychczas zabyt-